

Protokoll nr 8

Eesti Stratigraafia Komisjoni (ESK) koosolek 1. juunil 2012, Tartus Ravila tn 14a, kell 11.00-13.00

Osalejad:

Tõnu Meidla¹, Tiit Hang¹, Olle Hints², Peep Männik², Dimitri Kaljo², Heidi Soosalu^{2,3}, Ivo Sibul⁴. Puudusid Juho Kirs¹ ja Anne Pöldvere³.

Koosolekut juhatas esimees Tõnu Meidla, protokollis sekretär Ivo Sibul

Päevakord:

1. Stratigraafilise info levitamise (veebileht stratigraafia.info) tänane seis, vajadused ja perspektiiv
2. Ediacara ja Kambriumi skeemide hetkeseis
3. Stratotüüpide seisundi hindamise projekt
4. ESK aasta tegevuse kokkuvõte

1. Stratigraafiline teave uueneb pidevalt, kuid parandused ei jõua piisavalt kiiresti sinna, kuhu vaja. Sagedased on viited vananenud andmetele ja skeemidele. Veebilehelt stratigraafia.info ei selgu, et sealne info on kõige usaldusväärsem. Kuidas saaksime inimesi muudatustest paremini informeerida? T. Meidla sõnul on paljude Eesti geoloogide jaoks olulisemad info allikad Estonian Journal of Earth Sciences ja konverentsid. Oma sõnumi saaksime edasi anda näiteks Geoloogiakeskuse poolt igal aastal korraldataval Aprillikonverentsil. O. Hints ütles, et laias laastus jagunevad meie info tarbijad kolme gruppi: (1) ESK liikmed ehk me ise, (2) spetsialistid ja geoloogiatudengid, (3) ilma erialase ettevalmistuseta tavakasutajad. Infot hangitakse väga erinevatest allikatest, üks populaarsemaid on Vikipeedia (et.wikipedia.org). H. Soosalu arvates saaks Vikipeedia artiklite koostamisele kaasata tudengeid, kui õppejõud (keda ESK liikmete hulgas on 5) annaksid neile jõukohaseid ülesandeid. Võiks kaaluda koolidele suunatud andmepaketi loomist mõne projekti raames. Stratigraafiiteemalise lingikogu tegemist ei peetud otstarbekaks, lepiti kokku, et lisaks ESK veebilehele keskendume Vikipeedia artiklite koostamisele ja värskendamisele. Ilmselt pole Vikipeedias mõtet liiga detailseks minna, vajadusel saab seal viidata ESK veebilehele. O. Hints arvas, et artiklite koostamisel võiks järgida ühtset ülesehitust, eeskujuna võiks kasutada Ordoviitsiumi, mis on seni üks põhjalikumaid. Varasemate skeemide versioonide näitamiseks ESK veebilehel saab teha alapealkirjasid, kõikidele skeemidele tuleb lisada kuupäev ja vanadele skeemidele märke, et nad enam ei kehti. Järgmiseks ESK koosolekuks täpsustatakse, millist aluskaarti saame veebis kasutada. Aluspõhja geoloogiline kaart võiks olla prinditav kuni A3 formaadis.
2. T. Meidla ütles, et Kaisa Mens oli nõus tema poolt välja pakutud ning viimastel ESK koosolekutel arutlusel olnud Ediacara ja Kambriumi skeemidega. Eesti aluspõhi ei anna head ülevaadet kogu Ediacara mahust. Tuleks kokku leppida skeemide kujunduses. Sobivaimaks peeti sellist Ediacara skeemi, kus on Baltikum ja suurendusega välja toodud Eesti üksused. Skeemide kujunduses tuleks järgida ühesuguseid põhimõtteid, nad võiksid

¹ Tartu Ülikool

² Tallinna Tehnikaülikool

³ Eesti Geoloogiakeskus

⁴ Maa-amet

olla loetavad A4 formaadis. Kui võimalik, tuleks näidata ka kihistikke. T. Meidla arvates on see Kambriumi osas probleemne. Kambriumi Terre-Neuve'i ja 2. ladestiku piiri tähistab *Rusophycus parallelumi* ilmumine, täpsustamist vajab 2. ja 3. ladestiku vaheline piir. O. Hints pakkus välja, et kui üksikud skeemid on valmis, võiksime kokku panna sellise joonise, kus on kõik ladestud koos. See annaks Eesti aluspõhjast tervikuna selgema ettekujutuse. Tehniliselt on skeemidel võimalik üksusi teha klikitavateks linkideks ja levitada sel moel rohkem asjakohast infot.

3. T. Meidla ütles, et stratotüüpsete läbilõigete revisjoni tegemiseks on KIKile esitatud taotlus, mis hõlmab 37 läbilõiget kolmes maakonnas (Hiiu-, Lääne- ja Harjumaal). Kuna taotluste menetlemine võtab aega, sel aastal palju teha ei jõua. Esiialgu kogutakse ja süstematiseeritakse olemasolevat infot. Tudengitega käiakse mõnel päeval väljas ja proovitakse nähtut kirjeldada. ESK liikmetelt tulid soovitusel, et tudengite töö võiks toimuda paarikaupa, alustuseks võiks nad koos juhendajaga külastada mõnda väga hästi iseloomustatud stratotüüpi, samuti mõnda puudulikuma infoga läbilõiget. ESK ühe rollina näeks T. Meidla läbilõigete kirjeldamise vormi väljatöötamist ja kinnitamist. ESK liikmetele jagas ta laiali vormi esialgse variandi, mida palus täiendada. Koheselt tuli ettepanek lisada peatükk Üldised märkused. Võiks olla välja toodud ka see, kui suures ulatuses on varem kirjeldatud läbilõige praegu jälgitav. Tehti ettepanek kirjeldada kivistisi – kas ja mis fossiile paljandis märgati.
4. T. Meidla andis ülevaate ESK tegevusaastast. Koosolekuid on olnud 4, palju vajalikku on tehtud ja teoksil. Võimalikult kiiresti tuleb valmis saada ladestute stratigraafilised skeemid. Seati eesmärk, et 2012. a sügiseks on kõik skeemid üle vaadatud ja avaldatud ESK veebilehel. T. Meidla iseloomustas oma viimaseid kontakte lõunapoolsete kolleegidega. Lätis ja Poolas pole meie jaoks olulisi muutusi toimunud, Leedus hakkab stratigraafiakomisjoni tööd juhtima Sigita Radzevicius. ESK järgmine koosolek toimub 2012. a sügisel, aeg ja koht lepitakse kokku hiljem.

Juhatas

Protokollis

T. Meidla

I. Sibul